

УДК 338.242

Сич Н.О., здобувач освіти,
Цалко Т.Р., науковий керівник, к.е.н., доц.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ВПРОВАДЖЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Впровадження бізнес-процесів може допомогти підприємству знизити витрати, підвищити якість продукції чи послуг, скоротити час виготовлення та постачання, а також покращити взаємодію з клієнтами. Воно може здійснюватися різними способами, і існують різні організаційні структури для забезпечення ефективного управління процесами:

1. Підрозділ по процесах (Process Department): у цьому підході створюється окремий підрозділ або відділ, відповідальний за управління бізнес-процесами; членам цього підрозділу відводиться вирішальна роль у розробці, впровадженні, моніторингу й оптимізації процесів. Цей підхід сприяє спеціалізації та покращенню процесів, але може створити ізольованість відділу по процесах від інших відділів підприємства.

2. Матрична структура (Matrix Structure): в рамках цього підходу створюються матричні команди, які об'єднують представників різних функціональних підрозділів та відділу по процесах. Це дозволяє поєднати функціональні знання та спеціалізацію з фокусом на конкретному бізнес-процесі. Проте ця модель може створити конфлікти між функціональним та процесним керівництвом.

3. Процесні комітети (Process Committees): в цьому підході створюються комітети, що об'єднують представників різних функціональних підрозділів для спільного розв'язування питань, пов'язаних з покращенням бізнес-процесів. Цей підхід дозволяє об'єднати різні погляди та експертизу для спільного прийняття рішень.

4. Крос-функціональні бригади (Cross-Functional Teams): у цьому підході формуються групи робітників з різних функціональних підрозділів для вирішення конкретних завдань, пов'язаних з оптимізацією бізнес-процесів. Крос-функціональні бригади мають спеціалізовану експертизу та працюють разом для досягнення загальної мети.

5. Лінійний організаційний підхід (Linear Organizational Approach): у цьому випадку розподілення відповідальності за бізнес-процесами відбувається в межах функціональних підрозділів; керівники відділів мають контролювати та оптимізувати процеси в межах своєї функціональної області.

Обираючи організаційну структуру для управління бізнес-процесами, важливо враховувати конкретні потреби та характер підприємства. У

багатьох випадках використовується комбінація різних підходів для досягнення найкращих результатів [4].

Планування та організація заходів для впровадження бізнес-процесу вимагає детального підходу та співпраці команди з впровадження процесного управління. Можна виділити наступні кроки впровадження бізнес-процесу:

1. Визначення цілей та об'єктів: забезпечить спрямування процесу впровадження на досягнення конкретних результатів [3].

2. Виявлення та аналіз поточних процесів: опис кожного процесу, визначення його етапів, зацікавлених сторін та виявлення можливих недоліків та зон вдосконалення [2].

3. Розробка нових процесів: врахування виявлених недоліків та вдосконалення. Цей крок може включати впровадження нових технологій, автоматизацію процесів та оптимізацію робочих процедур [3].

4. Формування команди з впровадження процесного управління: ця команда повинна включати представників різних відділів та зацікавлених сторін, які будуть відповідальні за керівництво та управління процесом [2].

5. Впровадження та моніторинг процесів. Після розробки нових процесів необхідно їх впровадити та почати моніторити їх ефективність. Це включає навчання співробітників новим процедурам, встановлення метрик та показників ефективності, а також постійний моніторинг результатів [3].

6. Постійне вдосконалення процесів: команда з впровадження процесного управління повинна постійно оцінювати та вдосконалювати процеси, щоб забезпечити їх відповідність.

Впровадження бізнес-процесу вимагає системності, відданості та залучення всіх зацікавлених сторін. Спільна робота команди та зважене планування допоможуть досягти успішних результатів.

Важливим елементом успішного впровадження бізнес-процесів є регламентація. Регламентація бізнес-процесів - це створення документа, який описує всі етапи та правила виконання певного бізнес-процесу. Регламент допомагає забезпечити стабільність та однорідність у виконанні процесу на підприємстві. Ось загальна структура регламенту бізнес-процесу та прикладний шаблон:

Ресурсне забезпечення є важливим елементом планування, менеджменту та контролю за бізнес-процесами [4,5]. Це практика прийняття рішень щодо того, де і як використовувати бюджет, час та потужність команди. Ресурсне забезпечення охоплює розподіл ресурсів (фінансових, матеріальних, інформаційних, людських) з метою досягнення найбільшої організаційної цінності. При плануванні та контролі ресурсного забезпечення необхідно враховувати фактори, пов'язані з метою та завданнями впровадження бізнес-процесів, а також характеристики бізнес-процесів, які будуть впроваджені.

Отже, впровадження бізнес-процесів - це складний і тривалий процес, але він може принести значні переваги підприємству, такі як підвищення

ефективності, результативності, якості продукції та послуг, а також зниження витрат.

Література

1. Що таке бізнес-процеси та які їхні основні елементи? [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://it-artel.ua/instruction/что-такое-бизнес-процессу-у-какие-их-основные-элементу/>

2. How to Implement Business Process Management in Your Organization for Maximum Efficiency. [Електронний ресурс] – Режим доступу до журналу: <https://www.linkedin.com/pulse/how-implement-business-process-management-your-organization/>

3. The Ultimate Guide to Business Process Management for 2024. [Електронний ресурс] – Режим доступу до журналу: <https://kissflow.com/workflow/bpm/business-process-management-overview/>

4. Цалко Т.Р., Цалко О.М. Альтернативні підходи до підвищення ефективності існуючих бізнес-процесів організації. Економіка, фінанси, облік і право: аналіз тенденцій та перспектив розвитку: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції: у 3 ч. 2020. Ч. 1. С. 60-63. URL: http://www.economics.in.ua/2020/12/1_27.html.

5. Цалко Т. Р. Автоматизація бізнес-процесів / Т. Р. Цалко, О. Буряк // Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених та студентів, м. Київ, 30 березня 2023 року. – Київ : КНУТД, 2023. – С. 170-172. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/23965>

УДК 65.012.3

Панченко К.В., здобувач освіти,
Цалко Т.Р., науковий керівник, к.е.н., доц.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЕТАПИ РОЗРОБКИ СИСТЕМИ ПРОЦЕСНОГО УПРАВЛІННЯ

В сучасному світі, де швидкість змін та конкуренція висока, ефективне управління процесами стає визначальним фактором успіху для бізнесу. Розробка системи процесного управління (СПУ) визнається ключовим етапом для забезпечення оптимальної роботи організаційних структур та досягнення їх стратегічних цілей. Концепція процесного підходу, встановлена у стандартах ISO серії 9000, не має чітко вираженого методологічного викладу щодо застосування цього принципу в практичних умовах діяльності організації. ДСТУ ISO 9000:2015 обмежується рекомендаціями, які сформульовані таким чином: «визначення цілей системи та процесів, потрібних для їх досягнення» (п. 2.3.4.4), «керування процесами